

Հարկէ մանաժողովը շատ լաւ արեց որ վերջին 15 կամ 17 հազար ռուբլն էլ իսկոյն չը ծախսեց, այլ պահումէ, երեւի որ տայ գաղթականներին այդ փողը գարունքին, երբ նրանց համար այդ փողը աւելի հարկաւոր կը լինի քան թէ այժմ:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԲԵՄԻՑ

Պաշտօնական հեռագիրը, որ տպւած է տեղական ռուս լրագրիւններում, հաղորդում է որ թիւրքերը հետզհետէ թողնում են Երզրումը և երզրումի գլխաւոր ամրոցները՝ Մէջլիսը և Ազնիկը արդէն բռնված են մեր զօրքերով: Քաղաքում ամեն բան հանգիստ է: Խզնայի-փաշան թողնելով քաղաքը ուղեւորեց Երզրումի վրայով դէպի Երզրում: Փետրվարի 10-ին յայտնած կը լինի քաղաքին որ առաւօտեան 9 ժամից սկսած քաղաքի բոլորակ կը վերցվէ և բնակիչներին թող կը տրվի ազատ անցնել քաղաքի գծից դուրս: —**ТѢПЛА. ВѢСТЯ.** լրագրին հեռագրում են Հասան-Ղալայից, փետրվարի 9-ից հետեւալը: «Մեր զօրքերը այսօր մասն արդէն երզրումի գլխաւոր մարտիոցները: Թիւրքաց զօրքերի վերջին շարքերը այսօր դուրս են գալիս երզրումից: Մեր իշխանութիւնը արդէն մտցրած է Հայաստանի մայրաքաղաքի մէջ: Քաղաքում գտնվեցան հայի մեծ պահեստներ: Վաղը գնում են այնտեղ բանակի գլխաւոր շտաբը, ինտենդանտութիւնը և այլ վարչութիւնները: Շարժւալ օրը կը ամեն քաղաքը բանակի հրամանատարը:—Պաշտօնական հեռագիրը հաղորդում է որ թիւրքաց կառավարութեան ձեռքով միջոցներ են գործ դրված Մուշի և Խնիսի մէջ քուրդերից գործված աւազակութիւններին վերջ գնելու համար:

սում ենք մեռելութեան, և ոչ ստրկութեան, որովհետեւ դրանով չափազանց պատուած կը լինենք նրան, որովհետեւ արտակարգ դեպքի իր բազմակարգ և յարմար միջոցում դուրս է ժայթքում: Բայց հայը այդ էլ չուշի:

Հայը ունի այն երազական ցնորքը, որ մենք յոյս կուցանենք, որով ապրում են, որով միութարվում են ծոյլ և զանազան ժողովուրդները, թէ մի օր գերբնական կերպով ազատված կը լինեն...

Անս զարկեց ժամը և ճաճկաստանի հարստանալով՝ քրիստոնեաների վիճակը պիտի որոշվի: Քաղաքագէտները դրան կոչում են արեւելեան հարցի լուծում: Այս բաղադրարեան խճճված հանգույցը պէտք է լուծվի սրով: Հարստահարված ազգերը սուր բարձրացրին և մի հզօր պետութիւն նրանց պաշտպան հանդիսացաւ, կոտորածը սկսվեցաւ, և առկալին չարուհակվում է...

Բայց ինչ արաւ հայը:

Ոչինչ: Նա իր տեղում հանգիստ նստեց և խոտի նման կուռնիների ոտքի տակ արորվեցաւ, և նրանց պատերազմական փուռ մէջ խեղդվեցաւ: Հայի գլխին կատարվեցաւ այն առածը, թէ «ձին ու ջորին կուռնան, էլը մէջտեղում սատկեցաւ»:

—Ի՞նչ կարող էր անել հայը, հարցրեց բարեկամներէս մէկը, երբ մի օր այս առարկայի վրա խօսում էինք:

«Կարող էր ինքն էլ զենք բարձրացնել, պատանախնցի ես:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ГОЛОСЪ» լրագրում կարգում ենք որ մեզ ծանօթ նկարիչ պ. Պրէմալցի բաց է արել Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳՈՒՄ իր կովկասեան նկարչութիւնների հանդէսը: Ռուսաց լրագրի աշխատակիցը հիացած է պ. Պրէմալցիի նկարչութիւններով:

Մի սարսափելի լուր հասաւ մեզ ՀԱՍԱՆ-ՂԱԼԱՅԻՑ մի լուր, որին ոչ ոք չէր ուզում հաւատալ թիֆլիսում: Երիտասարդ գեներալ Բ. Մ. ՇԵԼԿՈՎՆԻԿՈՎ փետրվարի 10-ին վախճանվեցաւ տիֆլից: Ներկայ պատերազմի մէջ Շելկովնիկով յայտնեց իր բոլոր զինուորական տաղանդը և ամենքը համոզվեցան որ այդ մարդը ամեն արժանաւորութիւններ ունի՝ ինքը, քաջութիւն, զիտութիւն, բնաւորութեան զօրութիւն, կառավարչական ոգի: Իր կառավարչական բոլոր ընդունակութիւնները Շելկովնիկով ցուց տուեց Չաքալթալեան դաւաճող կառավարելու ժամանակ: Շելկովնիկով 41 տարեկան էր, նա ծնվեցաւ 1837 թիւն Նուխու մէջ մի պատաւար հայ ընտանիքում: Նա ոչ թէ միայն ծնունդով հայ էր, բայց և ոգով բուն հայ էր, նա օտարացած չէր շատերի պէս՝ Նրա ընտանիքում տիրապետող լեզու՝ մայրենի լեզուն էր: Նա թողեց մի երիտասարդ կին իր երեխաներով: Միակ միջկարգութիւնը որ կը կարողանայ գտնել նորահաս կինը իր կեանքի մէջ, կը լինի դարձնել իր բոլոր սէրը իր երեխաների դաստիարակութեան վրա: Նորահաս անձի և նորա երեխաների վրա կը կենտրոնանայ այժմ հասարակութեան և մանաւանդ հայերի համակրութիւնը որ մենք ամենքս ունենինք դէպի տաղանդաւոր երիտասարդը, որին մաշը պղծեան շուտ խեղ թէ մեր չըջանից և թէ լայն կառավարչական ասպարէզից:

ՄՕԶԻՈՎԻՑ հաղորդում են մեզ որ քաղաքում յայտնի մի վաճառականի կին փետրվարի 6-ին կախել է իրան: Անձնապատկերի պատճառները անյայտ են:

Մեզ գրում են որ ճանապարհների վատութեան պատճառով փոստը շատ անկանոն կերպով է ստացվում ՄՕԶԻՈՎԻՑ, այնպէս որ մեզ հոգիները շատ անգամ ամբողջ ամիս են սպասում թիֆլիսի նամակներին և լրագրիւններին:

ԽԱՐԿՈՎԻՑ հաղորդում են մեզ որ այնտեղի Սարգսի մի անուանված ամբարանայի հիւանդանոցում գտնվում են այս օրով 140 հոգի թիւրք գերիներ, որոնք ամենքն էլ հիւանդ են տիֆով: Փետրվարի սկզբներում բերեցին դարձեալ 850 հոգի գերիներ:

—«Նա այդ բանի մէջ չնորք չուշի:

—«Ուրեմն ոչինչ պահանջելու իրաւունք ես չունի:

—Ի՞նչու:

—«Որովհետեւ ազատութիւն տրվում է այն ազգերին, որոնք իրանց ազատութիւնը սրով պաշտպանել գիտեն: Առանց արիւնի ազատութիւն չը կայ, որպէս առանց զենքի փրկութիւն:

—«Բայց դուք մոռանում էք ընդհանուր մարդասիրութիւնը, առանց բարեկամի:

«Իսկ մի ուսկան է, որով որոտւմ են մեզ նրան յիմարներին կրկին ստրկացնելու համար:

—«Բայց դուք մոռանում էք, որ մեր օգուտը մեր լուրսութեան և մեր հանգստութեան մէջն է...

«Այդ ես հասկանում եմ, հայը միշտ սովոր է այսպէս մտածել: «Թող ուրիշները փրկեն, ես կը խրվիտեմ»:

—Այժմ էլ երեւակայում է նա օգուտ քաղել ուրիշ թախած արիւնից:

—«Բայց ես յոյս ունեմ, հաստատ յոյս ունեմ, կրկնեց բարեկամս, որ այս պատերազմով արեւելեան հարցը կը լուծվի: Եւ հայն էլ կը ստանայ իր մասն ու բաժնի:

«Իսթանբուլ յոյս... Խամբօլեմ ասում են, «յոյսը ցանցեցին և տեղում ոչինչ բուսաւ»:

Մեկանից շատերը այդ յոյսը ունեն, Բայց թէ քնն հիմքի վրա է կայացած նա, յայտնի չէ: Միայն մենք ուրախանում ենք, երբ եւրօպական որ և իցէ լրագրի հայերի մասին ծուռ ու սխալ կերպով մի բան է յայտնել: Միութարվում ենք, որ եւրօպային արժան է համարել արհամարհված հայի մասին խօսել: Մենք միջկարգում ենք, երբ եւրօպայի որ և իցէ քաղաքում, մի ժողովի մէջ հայ կական հարց է բարձրացել: Տեսէք, ասում ենք, մեզ վրա ուշադրութիւն են դար-

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԻՍՍ IX

Ժան-Մարի Մաստայի Ֆէրրէտի գրաքննիչի տերունից, Պիոս անունով IX պապը ծնած է Ուրբիսո և Պէզարո նահանգի Սինի-գազլիա քաղաքում, 1792 թիւ մայիսի 13-ին: 1846 թիւ յունիսի 21-ին բարձրացաւ պապութեան գահի վրա և մեռաւ 85 տարի և մի քանի ամիս ապրելուց յետոյ, 31 տարուց աւելի քահանայապետական իշխանութիւն վարելով:

Պապերից ոչ միքն սրա չափ երկար ժամանակ իշխանութիւն չէ վարած:

Ժան զը Մաստայի 18 տարեկան եղած ժամանակ դպրոցից դուրս գալով զինուորական ծառայութիւն մտաւ: Ետոյ ջրային հիւանդութիւն ունենալով, ուղից սուրբ թողնել և կղերական վերադառնալ հաջնել:

Ձեռնադրվելուց առաջ սկսաւ աստուածաբանութիւն դաս առնել և 1817-ին եկեղեցական փոքր աստիճաններ ընդունելով, մի տարուց յետոյ վարդապետ ձեռնադրվեցաւ:

Իր ազգական Պիոս VII-ի մահից յետոյ Հռոմից հեռացաւ և քարոզչութեան պաշտօնով գնաց Ձիլե որ հարաւային Սաբինիայում է: Երկու տարուց յետոյ վերադարձաւ Հռոմ, կանոնիկոսութիւն և առաջնորդական պաշտօն ստանալու համար: 1827-ին Լեոն XII պապը Սպոլէտի եպիսկոպոս ձեռնադրեց նրան: Ետոյ Գրիգոր XVI պապը յանձնեց նրան Իմօլայի եպիսկոպոսութիւնը և 8 տարուց յետոյ կարգինալ ձեռնադրեց, թէպէտ մի նշանաւոր գործ չէր կատարել:

Կարդինալների դպրոցում (Saceré—Collége) ամենից յարգվում էր իրրե կարգինալ, բայց մի այնպիսի գործ չէր կատարել որ մասնաւոր յարգանք և անուն ստացած լինէր: Թոյլ և փոփոխական բնաւորութիւն ունէր, շուտով միանում էր մի կուսակցութեան հետ և շուտով թողնում էր նրան: Իր այս անշնան դրութեան մէջ ոչ ոք չէր կարծում որ սա մի օր Հռոմի պապութեան աթոռը կը բարձրանայ:

Երբ Գրիգոր XVI պապը մեռաւ, կարդինալների ժողովը երկու զօրաւոր կուսակցութիւնների բաժանվեցաւ: Նոր պապի ընտրութեան համար: Մի կուսակցութիւնը որ բո-

ձնում, մեր բանը պոծած է... Թիւրքիայի հայրայտահետեւ ազատ է... Մենք ուրախանում ենք, որ սուլթանը հայոց պատրիարքի հետ ողորմածութեամբ է խօսացել, նրան բարձր պատանշանի է արժանացրել:—այդ բարձրագոյն գովիւր ազգին է վերաբերում, ասում ենք, և միջկարգում: Մենք ուրախանում ենք, մտածելով, որ ուսուր պատերազմը բրիտանականների իրաւունքի և ազատութեան համար է հրատարակել: Ուրեմն հայն էլ օգուտ կը քաղի ռուս զինուորի թախած արիւնից:

Եւ ուրիշ շատ բաներ մտածում ենք մենք...

Շատ լաւ: Եւրօպային խօսում է իր լրագրի մէջ, խօսում է իր ժողովների մէջ, ուստի էլ արիւն է թափում, բայց ինչ է անում ինքը հայը, Նա իր տեղում անհոգ նստած է: Նա լուռ է: Մի լրագրի, մի ազգային թերթի միայն իր բողոքը պատուում է: Բայց նրա ձայնը կարող է հասնել Եւրօպայի տկանջներին, քանի որ նոյն լալ հայոց լսելիքը ինչպե՜ս են նրա համար: Այս լրագրի բողոքային գլխաւոր քաղաքներում մեր ցանկերը հրատարակելու համար: Կատարվեցաւ: Այս լրագրի բողոքային կազմել մի գիտնական ընկերութիւն և հայերի բոլոր հարստահարութիւնները առանձին գրքովներով և զանազան լեզուներով հրատարակել, ու ամեն տեղ տարածել: Կատարվեցաւ: Այս լրագրի յայտնեց, թէ հասել է այն ժամանակը, երբ մեր եղբայր փրկութեան համար հարուստը չը պէտք է խնայէ իր արծաթը: Գիտնականը չը պէտք է խնայէ իր հանձարը: Եկեղեցականը չը պէտք է խնայէ

լրովին յետադիմական գաղափարների ներկայացուցիչն էր, իր կանգնուած որոշել էր Լատինական կարգինալին, իսկ միւս կուսակցութիւնը որ քիչ թէ շատ մօտենում էր ազատական գաղափարներին, իր կանգնուած էր որոշել Քիցի կարգինալին: Այս երկու անհաշտ կուսակցութիւնները չը կարենալով համաձայնվել, պապի ընտրութիւնը չափից դուրս ուշանում էր: Այն ժամանակ հայր Վէնուրան առաջարկեց կարգինալներին որ իր բարեկամ Ժան զը Մաստային ընտրեն: Հայր Վէնուրայի առաջարկած կանգնուածը իր յատուկ զոյն չուէր, չէզոք էր: Հետեւապէս ամեն կուսակցութիւնն պատկանելով ամեն էլ յոյս ունէին թէ իրանց քաղաքականութեան գործիք կը շինեն նրան: Այս պատճառով Ժան Մաստային յաջողեցաւ պապ ընտրվել ամենից համաձայնութեամբ և իր ընտրվելուց հինգ օր յետոյ, 1846-ի յունիսի 21-ին պապ օծվեցաւ: Սակայն կաթոլիկ աշխարհը դարձեալ այդ անունը լսելով, որովհետեւ այդ անշնան անունը անձնաօթ էր իրան: Ժան Մաստայի կողմեցաւ այնպէս Պիոս IX ի յիշատակ իր ազգական Պիոս VII-ի որ իր նախորդ վիճակաւոր առաջնորդ էր Իմօլայի և նրանից էր ընտրուել եկեղեցական առաջին աստիճանները:

Այս անփորձ և անկարող կարգինալը պապական գահի վրա բարձրացաւ մի այնպիսի ժամանակ որ Խաղաղութիւն ժողովուրդը ոգևորվում էր ազատական գաղափարներով և պատրաստվում էր 1848-ի յեղափոխութեան համար: Բանտերը լքեցվել էին քաղաքական յանցանքների համար դատաւարութիւններով և ժողովուրդը ամեն կողմից աշխատում էր և խնդրում որ պապը ների այդ բանտարկված խեղճ երին: Վերջապէս ժողովուրդեան պահանջները այն աստիճան սաստկացան որ Պիոս IX մի ամից յետոյ ստիպվեցաւ բանտերը բանալ և բանտարկվածների մի մասը արձակել: Հռոմեական ժողովուրդը գրանով չը բաւականացած, խնդրում էր պապական կառավարութեան անթիւ զեղծումների բարեկարգվել: Պիոս IX մի քանի թիթիւ ազատութիւններ տուաւ: Թողաւորեց որ փոքրիկ երեխաների համար վարժարաններ, մշակների համար մի կենդրոնական վարժարան և ընթերցարաններ բաց անեն, արհեստական ընկերութիւններ կազմեն, իր բնակարանի ծախքերը պակասացրեց գանձային պարտքերը թիթիւայ-

իւր ազգեցութիւնը ու ջանքը, իսկ աշխարհականը, ռամիլը չը պէտք է խնայէ իր արիւնը: Այս լրագրի շատ բաներ առաջարկեց, շատ բաներ խօսեց, բայց ինչ արեցին կարդացողները: Ոչինչ:

Ուրեմն ինչ կարող ենք յուսալ, քանի որ այսպիսի անդամներից է բողոքացած մեր ազգութիւնը: Հարուստը իր փողն է պաշտում: Գիտնականը եւսանդ և անձնազոհութիւն չունի: Եկեղեցականը անտարբեր է մնում: Աշխարհականը, ռամիլը, սիրտ չունի, սիրտը մեռած է...

«Մեր լուրսութեան մէջն են մեր չահերը» ասում են յիմար-իմաստունները:

Բայց գիտե՛ք հայի առածը «մինչեւ երեխան լաց չէ լինում, մայրը ծիծ չէ տալիս»:

Եթէ այրական քաջութիւն չունենք, գոնեա երեխայի տրտունջ ունենանք: Եթէ ոչ, Եւրօպան մեր լուրսութիւնը բողոքովին ուրիշ կերպ կը բացատրէ: Նա կը մտածէ, թէ ճաճկաստանի հայը գոհ է իր վիճակից, և իրաւունք էլ ունի այսպէս մտածելու:

Ո՞ր մնացին Կ. Պոլսի այն տաք գլուխները, որոնք բեր անում անդադար հնչվում էր՝ «ռեփօլուսիօն մը ընկու է»:

Խօսքը: Ո՞ր ծագը մտան այն ցնորաւիտ երգիչները, որոնք իրանց տաղերի մէջ Հայոս տոմարն անկախութիւնն էին երազում: Եւ Ո՞ր օրով այ համար էին այն ֆրանսիագէտ և անգլիագէտ պարսիկները գրելները, որոնք շատ անգամ մտած ում էին այդ ինքուներով լրագրիւններ հրատարակել հայոց ցանկերը Եւրօպային յայտնելու համար:

Բոլոր լուրացան, ձեր տեսան քաջբողոքների սուրբները:

Բաւական չէ, որ օտարը հայի մասին խօսում

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ի Թ Ի Ի Լ Ե Բ

Գանձակի նախագահ պետի թղթաբերական № 1557 հա-
մեմատ պատիւ ունեմ յայտնել որ 1878 թի յունվարի 1-ից ԲԱՅ
ԵՄ ԵՐԵՎԱՆ ԴՈՒՇԻ ՏՊԱՐԱՆԵՆ ԵՒ ԿԼԱՍԻՔԵՐԵՐԻ ԽԵ-
ՆՈՒԹ: Թէ տպարանին և թէ կազմարարին տված ՊԵՏԱՌԻՅ-
ՆԵՐԸ ՀԱՏ ԷԺԵՆ ԳՆԱԿ ԵՄ ԲՆԻՄՈՒՆՈՒՄ ԵՒ
ԻՈՍՏԵՆՈՒՄ ԵՄ ՃԵՂՈՒԹԵԼՄԻ ԵՒ շուտ կատարել
պատասխանատուութիւնը ճշգրտութեան համար ինձ վրա առնելով:
Տպարանը և կազմարարի խանութը գտնվում են իմ սեփական տանը
և ցանկացողները կարող են դիմել վերևը գրած հասցեով:

Մ. ՄԱԴՆԻ ԱՎՈՐԵԱՆՑ

2-2

КОНТОРА ГАЛЕРЕИ АРЦРУНИ

ОТКРЫТА КАЖДЫЙ ДЕНЬ КРОМЕ ВОСКРЕСНЫХ
ДНЕЙ ОТ 9 ЧАСОВ УТРА ДО 2 ЧАСОВ ПОПОЛУДНИ

ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ ԳԱԼԵՐԵԱՅԻ ԳՐԱՆԵՆԵԱԿ

ԲԱՅԻ: ԵՄԵՆ ՕՐ ԵՌԵՎՈՏԵՆԸ 9 ժամից մինչև 2 ժամ
կեսորից յետոյ բացի ԿԻՐԱԿԻ օրերից:

ՆԱԽԱՊԱՀԱՐԱՄՈՒՆՔ

Առնումով մեր աշխատասիրութիւնն արդէն
բոլորովին պատրաստ լինելով տպագրութեան
համար հրատարակում ենք ցանկացողներին բա-
ժանորդ գրելից դրան: Գրքը կը պարունակի
իւր մէջ մեր կանգնելիք առնված նախապա-
շարմանքներ, որոնց թիւը 600-ից աւելի է:
Բաժանորդագրութեան գինը 50 կոպէկ է:
Գրքի վերջում կը տպագրվեն բաժանորդների
ազգանունները:

Բաժանորդագրվել կարելի է հետևեալ տե-
ղերում:

Հաշտարխան, Ալեքսանդրապոլ, Արմենակ,
Բազու, Երևան, Թաւրիզ, Թէրա, Թէրաթիւ,
Թիֆլիս, Հին-Նախիջևան, Հին-Արիւս, Դարա-
Սու-բազար, Մեծ-Դարաբըլ, Մէլիտապոլ

Մոզդուկ, Ներքին-Ագուլիս, Շամախի, Սիմֆե-
րոպոլ, Սիւնախ, Սուրբ-Ստեփան, Ս. Էջմիածին և
Վերին-Ագուլիս:

ՍՆԵԿԻՕՏՆԵՐ

III-դ հատորի համար շարունակում ենք
նիւթեր ժողովել: Մեզ անկողնոսներ ուղար-
կողների ազգանունները կը տպագրվեն գրքի
վերջում: և նոցանց խորանիւղերը կը
տանայ մի օրինակ:

Մեր հասցէն.

Յ Սիմֆերոպոլ (Կրիմ). Յ Արմյա-
նսկոէ տաղիւսի տաղիւս Օւանես Նազ-
արիւս:

Յ. Նազարեանց.

3-5

ОБЪ ИЗДАНИИ ВЪ 1878 ГОДУ

„ДОНСКОЙ ПЧЕЛЫ“

ПОЛИТИЧЕСКОЙ-ЛИТЕРАТУРНОЙ ГАЗЕТЫ.

Съ 1-го января 1878 года газета „Донская Пчела“ издается по той же прог-
раммѣ, какъ и предыдущихъ годахъ, два раза недѣлю: по Четвергамъ и Воскре-
сеньямъ, по одному листу большаго формата въ 5-ти столбцахъ.
Направление газеты „Донской Пчелы“ выяснилось достаточно въ теченіи двух-
лѣтняго своего существованія. Имѣя цѣль быть органомъ при-Азовскаго края,
редакція принимаетъ все зависящія отъ нея мѣры, чтобы въ газетѣ, вмѣстѣ съ
новѣйшими политическими и другими свѣдѣніями, имѣли также мѣсто и вопросы,
относящіяся до нуждъ и интересовъ мѣстнаго населенія.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА:

Съ доставкою въ Ростовъ на Дону:

На годъ 6 р. —
„ полгода 3 „ 50 к.
„ 3 мѣсяца 2 „ —

Съ пересылкою во все гор. Рос. Имп.:

На годъ 7 р. —
„ полгода 4 „ —
„ 3 мѣсяца 2 „ 50 к.

ЗА ПЕРЕМѢНУ АДРЕСА РЕДАКЦІЯ ВЗИМАЕТЪ 25 КОП.

Подписка принимается въ конторѣ редакціи „Донской Пчелы“ въ Ростовѣ на-Дону
на углу Таганрогской и Московской улицъ, въ домѣ бывшемъ Сидоровыхъ. Иногород-
ніе благоволятъ адресоваться: въ редакцію газеты „Донской Пчелы“ въ Рост. на-Дону.

Редакція покорнѣйше проситъ гг. иногороднихъ подписчиковъ присылать свои требова-
нія заблаговременно, написавъ свои полные адреса четко и разборчиво.

Редакторъ-Издатель И. А. Теръ-Абрамянъ.

4-5

Մէկ երկուսորդ ցանկանում է ունենալ անե-
րում ՄԱՍՆԱՌԻՐ ԴԱՍԵՐ Պատրաստում է նոյն-
պէս գրեւորակի ԱՌԱՋԻՆ, ԵՐԿՐՈՐԳ և ԵՐ-
ՐՈՐԳ դաստոնների համար Հասցէն կարելի է
խանակ «Մշակի» խմբագրատանը:

Молодой человекъ желаетъ имѣть частныя
уроки. Приготовляетъ дѣтей въ первый, вто-
рой и третій классы гимназіи. Адресъ мож-
но узнать въ редакціи „Мшакъ“.

2-8

«Մշակի» խմբագրատանը ծախվում է «ԵՐԿՐՈՐԳ
ԲԱՐԵԿԱՄ ԿԱՄ ՊԵՏՐՈՍԻ ԶԱՆԱՊԱՀԱՐԱՌՈՐԻՈՒ
ԹԻՒՆԸ ԳԵՂԻ ԶԱՊԱՀԱՐԱՌՈՒՄ» գործ Օտտավար
Շուպկայի թարգմանութիւն Ստեփանոսի
Սուլիսեանի և ԳԻՐԹՈՒՄ ՕԳՈՒՏԸ ՆԵՐ-
ՇԱՆԱԿԱՄԻ ԵՒ ԳԱՐՊԱԿԱՆԵՐԻ ԶԱՄԱՐ
Ծախվում է 2. Գրքերիցիցի գրեւորատան-
ցում, պ. Ա. Յովհաննեսեանի գրադարանում
և թարգմանի մօտ Ներսիսեան դպրոցում:

2-3

ԳՐԹԱՊԱՀԱՐ ԵՒ ԶԱՇՈՒՅՈՒՄ

Փորձված վաճառականական գործերում, գրեւոր
կարեր, լեզուներ, ցանկանում է տեղ ունե-
նալ, թէ վաճառականի մօտ և թէ տեղի ծառա-
յութեան մէջ: Պատրաստ է և բազմաթիւ գործ
ծառայել: Հասցէն. «Մշակի» խմբագրատանը:

ПРИКАЗЧИКЪ

Опытный, какъ по операціонной, такъ и по
письменной части. Знаетъ необходимыя языки,
имѣетъ мѣсто, согласенъ и на выѣздъ. Адресъ:
Редакція газеты „Мшакъ“

1-5

Въ книжномъ магазинѣ Умшарова продается
книга и описаніе древностей города Тифлиса,
соч. Платона Иоселиани. Цѣна 50 к.

Ուշիարովի գրքերի խանութում ծախվում է
«Թիֆլիսի հուսկանների նկարագրությունը» հեղ.
Պատանի իտալիական, գինը 50 կ.:

2-4

ՓԵՏՐՎԱՐԻ 14.

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ց Ո Ց Ց

ԹԻՖԼԻՍ 1878.

ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՃԱՌԱՆՈՑ		ՀԵՌԱԳԻՐ		ՓՕԹԻ-ԹԻՖԼԻՍԵԱՆ ԵՐԿԱ- ՌՈՂԻ		ՓՕՍ		ԲԺՇԿԱՆՑ	
(Փետրվարի 13-ին)									
Ուկրին (պոլոմպերիալ)	7 95	Կովկասի և Ան-	Կ	Թիֆլիսից մինչև Փոթի	Կ	Ամեն տեսակ թէ նա-	Կ	Հիւանդների ընդունելու-	Կ
Հին 82 պր. մ. արծ. 1000 մ.	1350	դրովկասի քա-	Կ	(համապարհորդների գնացքը) 9	Կ	մաներ, թէ քաղաքներ և	Կ	թիւեր առաւօտ 9 ժամից	Կ
Հին 20 կ. 72 պր. 1000 մ.	1180	ղաքները 1	Կ	ժամին 21 րօպէ առաւօտեան:	Կ	թէ ծանր փոստ ամեն տեղ	Կ	մինչև 1 կեսօրից յետոյ,	Կ
Վերջինի 50/100 առաջի փո-	233	Ռուսաստան 2	Կ	ժամին 21 րօպէ առաւօտեան:	Կ	ուղարկելու, ընդունվում	Կ	Երկուշաբթի. Վէրմի-	Կ
խառութեան տու. 100 մ.	235	Աւստրիա 3	Կ	Մինչև Միտայլով օվո (խառն	Կ	էն ամեն օր, առաւօտեան	Կ	չէվ և Գորակովի ներքին	Կ
Երկրորդ 50/100 վերջինի	270	Անգլիա 4	Կ	գնացքը) երկուսն 5 ժամ. 18	Կ	8 ժամից մինչև 1 և կեսօրից	Կ	հիւանդութիւններ, փուշա-	Կ
Երկրորդ կուրսը Օդեսայի	9 15	Գերմանիա 2 88	Կ	րօպէ:	Կ	չէտոյ 3 ժամից մինչև 7	Կ	րեանց վերաբուժական և	Կ
ժամ. 100	100	Ֆրանսիա 3 75	Կ		Կ	իսկ կիրակի օրերը հասա-	Կ	ականջի հ. Սոփորով երե-	Կ
Վերջին կուրսը ամէ 121 զլ.	5 60		Կ		Կ	րակ նամակներ մինչև 10	Կ	կանների և ներքին հ.	Կ
Վաւերի բարաթը	5 60		Կ		Կ	ժամ առաւօտեան և 3-7	Կ	Երեքշաբթի. Վէրմիչև	Կ
Աւստրական բանկի ակ-			Կ		Կ	երեկոյեան.	Կ	Ս. Բախտով, կանանց,	Կ
ցիան 200 մ.			Կ		Կ	Ռուսաստանից և	Կ	երեկոյեանի հ. և մանկա-	Կ
Փոթի Թիֆլիսեան երկա-	125		Կ		Կ	Արտաստանից և	Կ	բարձրութեան, Բախտ սի-	Կ
թուղու ակցիան 125 մ.			Կ		Կ	փոստը ստացվում է Թիֆ-	Կ	ֆիլիտական և կաշու հ.	Կ
Շաքարը բրդով	8		Կ		Կ	լիս ուսում, ամեն օր, Բա-	Կ	Չորեքշաբթի. Վէրմի-	Կ
Միւս տեսակը	7 70		Կ		Կ	զուրկ արակտից երե-	Կ	չէվ ներքին հ. Գորակովի	Կ
Հաքարաւազը	6		Կ		Կ	շաբթի և շաբաթ օրերը:	Կ	կրճալին և երեկոյեանի հ.	Կ
Պրանդիտը	10		Կ		Կ	Երեկոյեանի արակտից եր-	Կ	Բախտ կրճալին և ջղային	Կ
Մարսը փարած	16		Կ		Կ	կուշաթիլ, հիւանդների և	Կ	Սոփորով վերաբուժական հ.	Կ
Բաժակը երևանու Ա-			Կ		Կ	շաբաթ, Փոթի-Թիֆլի-	Կ	Հինգշաբթի. Վէրմի-	Կ
մերիկայի սերմից	8		Կ		Կ	լիս ան ներկաթուղուց	Կ	չէվ ներքին հ. Բախտ-	Կ
Միւս տեսակը հին սերմից .	7		Կ		Կ	ամեն օր, Ռուսաստանից	Կ	Սոփորով վերաբուժական հ.	Կ
Բուրգը թուղի	7 50		Կ		Կ	առաւօտ, կանանց և ջղային հ.	Կ	Բախտ վերաբուժական և կա-	Կ
Թարաքամի	4 60		Կ		Կ	րակտից երեքշաբթի և շա-	Կ	շու հ.	Կ
Աւելի Երազայու	2		Կ		Կ	բաթի.	Կ	Ուրբաթ. Վէրմիչև	Կ
Երևանի	1 70		Կ		Կ		Կ	ներքին հ. Բախտով ման-	Կ
Գարին	14		Կ		Կ		Կ	կաքաճութեան, կանանց և	Կ
Մումը բնաճարայի (сера.)	170		Կ		Կ		Կ	երեկոյեանի հ. Գորակտից	Կ
Մետաղա Նուրիայ	90		Կ		Կ		Կ	սիֆիլիտական և միջային	Կ
Կոկոնը Նուրիայ (сера.)	40		Կ		Կ		Կ	գործարանների հ.	Կ
Ֆրիգոնը (сера.) Ագու-	50		Կ		Կ		Կ	Շաբաթ. Վէրմիչև	Կ
լիայ	28		Կ		Կ		Կ	չէվ ներքին հ. Գորակովի	Կ
Կոֆէն մօկի	28		Կ		Կ		Կ	ներքին հ. Բախտ կրճա-	Կ
Լիվանի	28		Կ		Կ		Կ	ալին և ջղային հ. Սոփորով	Կ
Մարտիկային	28		Կ		Կ		Կ	վերաբուժական հ.	Կ